خبر

کدخدایی: همه‌پرسی فعلا موضوعیت ندارد

سخنگوی شورای نگهبان اعلام کرد: همه‌پرسی درباره پالرمو و اف.ای.تی.اف تا وقتی مراجع قانونی به وظایف‌شان عمل نکرده‌اند موضوعیت ندارد.

به گزارش فارس، عباسعلی کدخدایی در نشست خبری در پاسخ به سؤالی مبنی بر این‌که رئیس‌جمهور بیان کرده شورای نگهبان موافقت خود را به سی.اف.تی و پالرمو اعلام کرده، آیا شما این موضوع را تأیید می‌کنید؟ اظهار کرد: من هم این موضوع را شنیده‌ام، البته یك تسامحی در حرف‌های آقای رئیس‌جمهور بود، زیرا پالرمو و سی.اف.تی با ایرادات ارجاع شد. کدخدایی اضافه کرد: لوایح پالرمو و سی.اف.تی با ایراداتی از سوی شورای نگهبان به مجلس رفت، اما چون بین شورای نگهبان و مجلس درباره این لایحه اختلاف‌نظر وجود داشت، برای بررسی نهایی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شد. در لایحه پالرمو اشکالات محتوایی شورای نگهبان مرتفع شده بود اما اشکالات هیأت نظارت باقی مانده بود، به همین دلیل با ایراد شورای نگهبان و اختلاف‌نظر بین مجلس و شورای نگهبان این لایحه در مجمع تشخیص در حال بررسی است؛ درباره لایحه CFT هم باید بگویم ایرادات شورای نگهبان در این لایحه برطرف نشده به همین دلیل به‌خاطر اختلاف‌نظری که بین مجلس و شورای نگهبان در این لایحه پیش آمد، به مجمع تشخیص ارسال شد.

وی در پاسخ به سؤالی مبنی بر این‌که در لایحه جامع انتخابات به نظر می‌رسد دولت به دنبال دولتی کردن انتخابات است و دست شورای نگهبان را در انتخابات کاملا بسته از جمله موضوع هیأت نظارت بر انتخابات کاملا از دست شورای نگهبان خارج شده، نظر شما به عنوان سخنگوی شورای نگهبان درباره این لایحه چیست؟ توضیح داد: این موارد لایحه است و هر لایحه و طرحی در حد پیشنهاد است و تا زمانی که به تصویب مجلس نرسد نمی‌توانیم درباره آن اظهارنظر کنیم و بعد از اعلام نظر مجلس، شورای نگهبان هم اظهارنظر می‌کند.

سایه روشن

پاسخ قاسمی به ادعاهای امارات

سخنگوی وزارت خارجه در واکنش به تکرار ادعاهای ضدایرانی وزیر خارجه امارات متحده عربی، گفت: برخی کشورها برای سرپوش گذاشتن بر سیاست‌های خسارت‌بار خود، به طرح ادعاهای واهی عادت کرده‌اند. بهرام قاسمی همچنین اقدام دولت انگلیس در قرار دادن حزب‌ا... در لیست گروه‌های تروریستی را به‌شدت محکوم کرد و گفت: اقدام غیرمسؤولانه انگلیس نه‌تنها کمکی به ثبات و امنیت لبنان نمی‌کند، بلکه بخش وسیعی از مردم یك کشور مستقل و نماینده حقوقی آنها را نادیده می‌گیرد. / ایرنا

گفت‌وگوی تلفنی ظریف با گوترش

وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران با آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد تلفنی درخصوص مهم‌ترین مسائل و تحولات بین‌المللی و منطقه‌ای گفت‌وگو کرد. همچنین محمدجواد ظریف و محمدعلی الحکیم، وزیران خارجه ایران و عراق در یك گفت‌وگوی تلفنی درباره آخرین تحولات و روابط دوجانبه دو کشور به‌ویژه سفر قریب‌الوقوع رئیس‌جمهور کشورمان به عراق گفت‌وگو کردند. / ایرنا

ناکارآمدی استراتژی ترامپ درباره ایران و کره‌شمالی

روزنامه واشنگتن پست در گزارشی با بررسی مذاکرات رئیس‌جمهور آمریکا و رهبر کره‌شمالی نوشت: اگرچه دولت ترامپ می‌گوید که هدف از استراتژی‌های متفاوتش درقبال ایران و کره‌شمالی یکی است اما این سیاست‌ها تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته است. / ایسنا

تخلفات گزارشگر ویژه حقوق بشر

ستاد حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران در واکنش به تخلفات گزارشگر ویژه شورای حقوق بشر، بیانیه‌ای صادر کرد.

در بخشی از این بیانه در اعتراض به اظهارات نادرست و ادعاهای غیرواقعی جاوید رحمان آمده است: مصاحبه‌های مکرر آقای جاوید رحمان تحت عنوان گزارشگر ویژه جمهوری اسلامی ایران با رسانه‌های مختلف به‌خصوص بی.بی.سی که در خصومت و دشمنی و دروغ‌پراکنی نسبت به جمهوری اسلامی ایران شناخته شده است، به نحو آشکار و غیرقابل تسامح، تخلف از چارچوبی است که تحت آن برای گزارشگری انتخاب شده است.

ستاد حقوق بشر افزوده است: بدون شك فعالیت‌های تبلیغاتی ایشان که همراه با سوءاستفاده از عنوان رسمی سازمان ملل است و ادعاهای بی‌اساس علیه ایران مطرح می‌کند صلاحیت ایشان به عنوان گزارشگر را مورد تردید جدی قرار می‌دهد. / میزان

بررسی نقش نهادهای نظارتی در تحقق بیانیه مهم رهبر انقلاب

گام دوم و «نظارتی»ها

گروه سیاسی

رهبر انقلاب در بیانیه گام دوم ضمن برشمردن برخی نقاط قوت در مسیر انقلاب اسلامی، راه‌حل‌هایی را برای رفع نواقص بیان کرده‌اند که این راه‌حل‌ها به بخش‌های مختلف تفکیک شده است. جام جم قصد دارد در سلسله گزارش‌هایی، به بررسی نقش نهادهای مختلف در اجرایی شدن توصیه‌های رهبر انقلاب در بخش‌های مختلف بپردازد. یکی از این بخش‌ها دستگاه‌های نظارتی هستند که وظیفه مهمی در رفع برخی کاستی‌ها و جلوگیری از تکرار فسادها و بی‌عدالتی‌ها دارند. البته توصیه رهبر انقلاب در بعد نظارتی به دو بخش فرهنگی و اقتصادی قابل تفکیک است. در این گزارش به بیانات رهبری در مباحث اقتصادی و نقشی که دستگاه‌های نظارتی می‌توانند در رفع مشکلات این بخش داشته باشند می‌پردازیم:

بخشی از تاکیدات رهبر انقلاب در بیانیه گام دوم: دستگاه‌های نظارتی و دولتی باید با قاطعیّت و حساسیّت، از تشکیل نطفه فساد پیشگیری و با رشد آن مبارزه کنند

دستگاه‌های نظارتی

نظارت بر دستگاه‌ها در جمهوری اسلامی ایران با ابزاری که در قوا پیش‌بینی شده انجام می‌شود. مهم‌ترین این نهادهای نظارتی در مجلس علاوه بر ابزار نظارتی که نمایندگان در اختیار دارند دیوان محاسبات کشور و کمیسیون اصل ۹۰ است. این کمیسیون، وظیفه‌ای را که اصل ۹۰ قانون اساسی بر عهده مجلس گذاشته انجام می‌دهد. در اصل ۹۰ آمده که هرکس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد، می‌تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند و کمیسیون اصل ۹۰ مسئول رسیدگی به این شکایات است.

دیوان محاسبات نیز مسئول پیگیری و رسیدگی به اجرای بودجه در کلیه نهادهایی است که از بودجه عمومی ارتزاق می‌کنند و در صورت وقوع تخلف در اجرای بودجه باید به این تخلفات رسیدگی کند.

قوه قضائیه هم اگرچه در کلان خود مسئول رسیدگی به تخلفات است اما اصلی‌ترین بخش‌ها در این قوه که در بحث نظارتی، تاثیرگذارند سازمان بازرسی کل کشور و دیوان عدالت اداری است. سازمان بازرسی مسئول بررسی تخلفات احتمالی در تمام دستگاه‌های دولتی و عمومی است و دیوان عدالت اداری نیز مسئول رسیدگی به شکایات در خصوص مصوبات دولت است.

علاوه بر اینها وزارت اطلاعات و... دیگر نهادهایی هستند که هر یک در بخش نظارتی وظایفی بر عهده دارند و باید دید که بر اساس بیانات رهبر انقلاب، وظیفه هر یک از این بخش‌ها چه می‌تواند باشد.

مبارزه با فساد و بی‌عدالتی

رهبر انقلاب در بیانیه‌ای که برای ورود انقلاب به پنجمین دهه حیات خود صادر کرده‌اند بخش مهمی را به مبارزه با فساد، بی‌عدالتی و تبعیض اختصاص داده‌اند.

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در این بیانیه یکی از مهم‌ترین عیوب در بخش اقتصاد را «وجود هزینه‌های زائد و حتّی مسرفانه در بخش‌هایی از دستگاه‌های حکومتی» دانسته‌اند.

در این بخش در کنار حساسیتی که دستگاه‌های دولتی باید در هزینه بیت‌المال داشته باشند، سازمان بازرسی کل کشور با توجه به وظیفه ذاتی خود باید تخلفات احتمالی را رصد کرده و به قوه قضائیه گزارش کند. نمایندگان مجلس شورای اسلامی هم با نظارت خود و استفاده از ابزاری نظیر سوال از وزرا یا تحقیق و تفحص از دستگاه‌ها می‌توانند به این حوزه ورود کنند.

رهبر انقلاب همچنین در بخشی از بیانیه گام دوم تاکید کرده‌اند: تبعیض در توزیع منابع عمومی و میدان دادن به ویژه‌خواری و مدارا با فریبگران اقتصادی که همه به بی‌عدالتی می‌انجامد، بشدّت ممنوع است.

در این بخش نیز سازمان بازرسی و دیوان محاسبات کشور و نمایندگان مجلس باید با مسئولیتی که طبق قانون بر عهده آنها گذاشته شده ورود کرده و مانع از تبعیض و رانتخواری شوند.

جلوگیری از تشکیل نطفه فساد

رهبر انقلاب همچنین در بخش مبارزه با فساد ضمن تاکید بر اینکه «فساد در میان کارگزاران حکومت جمهوری اسلامی در مقایسه با بسیاری از کشورهای دیگر و بخصوص با رژیم طاغوت که سر تا پا فساد و فسادپرور بود، بسی کمتر است» همین میزان فساد را نیز غیر قابل قبول خوانده و راه‌حل‌هایی برای ریشه‌کن کردن فساد بیان کرده‌اند.

ایشان در این بخش تاکید کرده‌اند: دستگاه‌های نظارتی و دولتی باید با قاطعیّت و حساسیّت، از تشکیل نطفه فساد پیشگیری و با رشد آن مبارزه کنند. این مبارزه نیازمند انسانهایی با ایمان و جهادگر، و منیع‌الطّبع با دستانی پاک و دلهایی نورانی است.

موضوع پیشگیری از فساد موضوعی است که در سال‌های اخیر بارها از سوی مسئولان دستگاه قضایی نیز بر آن تاکید شده و در مقوله فسادهایی از جمله فساد ۳ هزار میلیاردی یا ماجرای خودروهای وارداتی و.... همواره تاکید مسئولان بر این نکته بوده که پیش از شکل‌گیری چنین فسادهایی باید منافذ فسادخیز مسدود شود.

نواقص موجود

وجود فساد و بی‌عدالتی در برخی بخش‌ها را می‌توان ناشی از دو مقوله دانست: یکی ضعف در قوانین و دیگری ضعف در نظارت. بر همین اساس در ادامه راه انقلاب و برای جلوگیری از تکرار برخی ضعف‌های موجود باید در این دو بخش، اصلاحاتی انجام داد.

دکتر خیرا... پروین، استاد حقوق دانشگاه تهران در این زمینه در گفت‌وگو با جام‌جم با بیان اینکه دستگاه‌های نظارتی ما معمولا چندان کارآمدی در حوزه نظارت نشان نداده‌اند می‌گوید: اگر دستگاه‌های نظارتی به وظیفه ذاتی خود و براساس تخصص عمل می‌کردند قطعا شاهد فساد کمتری بودیم. این در حالی است که دستگاه‌های نظارتی متعددی در کشور مشغول فعالیتند. حتی مجلس شورای اسلامی نیز در همه امور کشور اعم از داخلی و خارجی نظارتی عام دارد و همچنین از حق تحقیق و تفحص برخوردار است. نمایندگان باید به وظایف خود در این حوزه عمل کنند اما متاسفانه در حوزه نظارتی ضعیف عمل کردند.

این استاد دانشگاه افزود: از سویی دیگر برخی از جاها بویژه حوزه‌های که مربوط به مسائل بانکی است مثل بانک‌ها احتمال وقوع فساد می‌رود. در واقع اکثر فسادها در این حوزه‌ها اتفاق می‌افتد. اما متاسفانه نظارت بر بخش‌های مالی بسیار ضعیف است. طبعا اگر دستگاه‌های نظارتی ما به صورت کارآمد عمل می‌کردند خروجی خوبی در بحث نظارت در حوزه‌های مالی و پولی به دست می‌آمد اما متاسفانه چنین اتفاقی نیفتاد.

حضور دستگاه نظارتی کارآمد در قوای سه‌گانه

شاید برای رفع همین نواقص است که رهبر انقلاب در بخش دیگری از بیانیه گام دوم دستور داده‌اند: دستگاهی کارآمد با نگاهی تیزبین و رفتاری قاطع در قوای سه گانه حضور دائم داشته باشد و به معنای واقعی با فساد مبارزه کند، بویژه در درون دستگاه‌های حکومتی.

باید دید این دستور رهبر انقلاب چگونه اجرایی خواهد شد. در گذشته طرحی از سوی برخی نمایندگان برای ایجاد سازمانی با عنوان مبارزه با مفاسد اقتصادی مطرح شد که البته رای نیاورد و کنار گذاشته شد. اکنون که در بیانیه رهبر انقلاب بار دیگر تاکید فراوانی بر ضرورت جدی گرفتن مبارزه با فساد شده باید دید آیا بار دیگر طرح جدیدی از سوی نمایندگان در دستور کار قرار خواهد گرفت یا اینکه مسئولان با استفاده از همین ساز و کارهای موجود و ابزاری که در اختیار دارند توصیه‌ها و تاکیدات رهبر انقلاب را جامه عمل خواهند پوشاند؟

مشکلات نظارت

جلیل رحیمی جهان‌آبادی / دبیر کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس

نهادهای نظارتی در کشور چند مشکل اساسی دارد. مشکل اول بحث تعدد نهادها و موازی کاری آنها است. سازمان بازرسی، دیوان محاسبات، سازمان تعزیرات، مجلس شورای اسلامی از جمله نهادهای نظارتی هستند و همچنین برخی از نهادهای امنیتی هم پیگیر مسائل نظارتی هستند اما شاهدیم که عملا محصول و خروجی این فعالیت‌ها چندان برابر با آرمان‌های انقلاب، خواسته رهبری و اصول قانون اساسی نیست. مشکل دوم وجود حجم بالایی از قوانین مصوب است. نزدیک به ۱۱ هزار قانون مصوب در مجالس قبل و بعد از انقلاب به تصویب رسیده و یکی از مشکلات کشور وجود بسیاری از قوانین موازی و متضاد است.

بنابراین نیاز داریم تقسیم کاری شفاف در حوزه نهادهای نظارتی انجام دهیم و از سوی دیگر مجلس نیز باید وقت کمتری برای قانونگذاری بگذارد و بیشتر به موضوع نظارت بپردازد. از سوی دیگر باید پالایشی نسبت به قوانین کشور و کاهش قوانین مصوب گذشته صورت گیرد تا سیستم اداری به صورت روان تر به فعالیت خود بپردازد. یکی دیگر از مشکلات کشور گسترش بیش از حد بخش دولت است. دولت نهاد خدمتگزار عمومی در مسائل دفاع، بهداشت و آموزش است اما دایره فعالیت‌های دولت به مسائل فراتر از این نیز گسترش پیدا کرده است که این مساله زمینه فساد را مهیا می کند. تا زمانی که در زمینه فعالیت‌های نهادهای نظارتی شفاف سازی صورت نگیرد و از میزان دخالت دولت در برخی از حوزه‌ها مثل اقتصاد کاسته نشود بحث مقابله با فساد با مشکلاتی همراه خواهد بود.

انتقاد آملی‌لاریجانی از اظهارات رئیس‌جمهور

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با انتقاد از طرح برخی سخنان مغلطه‌آمیز در روزهای اخیر گفت: رئیس‌جمهور محترم، اخیرا درخصوص مجمع تشخیص مصلحت نظام مطالبی را به تعریض بیان کردند که لحن ایشان قابل قبول نیست و این تعبیر که «ده بیست نفر نشسته‌اند و برای مردم تصمیم می‌گیرند!» هم سخنی هضم‌ناپذیر است.

به گزارش میزان، آیت‌ا... آملی‌لاریجانی در ابتدای جلسه دیروز مجمع تشخیص مصلحت نظام، شبهه‌افکنی در مورد تصمیمات نهادهای برآمده از قانون اساسی را نادرست خواند و گفت: چرا مسؤول عالی مقام نظام جمهوری اسلامی، که سوگند خورده پاسدار قانون اساسی باشد، باید این طور صحبت کند؟ اولا اعضای مجمع، ده بیست نفر نیستند و این یك سخن خلاف است، دوم آن‌که اگر یك نفر در قانون اساسی اختیارات و مسؤولیت‌هایی دارد مانند خود رئیس‌جمهور، آیا در هر موردی به آرای عمومی مراجعه می‌کند؟ اعضای دولت و وزرا که با رای مستقیم مردم انتخاب نشده‌اند، آیا در هر مورد که می‌خواهند تصمیم بگیرند به آرای عمومی مراجعه می‌کنند؟

این در حالی است که در بسیاری از موارد تصمیماتی هم که می‌گیرند به اتفاق آرا نیست، پس باید گفت ده بیست نفر در دولت برای یك ملت تصمیم می‌گیرند؟

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام تصریح کرد: این سخن که «ده بیست نفر نمی‌توانند برای عموم مردم تصمیم بگیرند» واقعا سخن مغالطه‌آمیزی است و تعجب می‌کنم از آقای رئیس‌جمهور که نسبت به مسائل حقوقی هم مطلع است، چرا این‌گونه سخن می‌گوید؟

وی درخصوص رسیدگی به لوایح مربوط به اف.ای.تی.اف با تاکید بر اجرای نص قانون اساسی گفت: مقام معظم رهبری در نامه‌شان به مجمع تاکید کرده‌اند این مساله با امعان نظر بررسی شود، لذا مجمع تشخیص، وقت مستوفایی اختصاص داده و به دنبال مصلحت عمومی مردم است و تا نظری را با امعان به دست نیاورد، طبیعتا اقدامی نمی‌کند.

آملی‌لاریجانی تاکید کرد: در هر حال مجمع تشخیص مصلحت وظیفه خودش را انجام می‌دهد و امیدوارم این‌گونه نباشد که مسؤولان عالی‌رتبه کشور، هر وقت باب میل‌شان مطلبی گفته می‌شود، بپذیرند و هر وقت خلاف میل ایشان باشد، بگویند ده بیست نفر نمی‌توانند تصمیم بگیرند، چرا که اگر این منطق باب شود فردا مردم می‌توانند در مورد تصمیمات دولت هم این را بگویند و ما امیدواریم مطالب بیان‌شده در این خصوص تصحیح و جبران شود.

تصمیم‌گیری درباره «پالرمو» به سال آینده موکول شد

بررسی‌های اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره لایحه پالرمو در جلسه دیروز هم به سرانجام نرسید و ادامه بررسی این لایحه که یکی از لوایح چهارگانه مرتبط با اف.ای.تی.اف است به جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال آینده موکول شد.

غلامرضا مصباحی‌مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در گفت‌وگو با ایسنا با بیان این‌که در جلسه دیروز، تمام موافقان و مخالفان پالرمو نظراتشان را بیان کردند، گفت: نتایج تقریبا مشخص است؛ اما اعلام رای و تصمیم‌گیری نهایی مجمع به بعد از تعطیلات نوروز موکول شد.

به گزارش خانه ملت، سید مصطفی میرسلیم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام هم در این زمینه گفت: با توجه به درخواست نماینده دولت و نماینده مجلس از مجمع مبنی بر بررسی توأمان لوایح پالرمو و سی.اف.تی، مقرر شد فرصت بیشتری در مجمع تشخیص برای امعان نظر کارشناسی منظور شود.

آیت‌ا... محمود محمدی‌عراقی، یکی دیگر از اعضای مجمع در گفت‌وگو با تسنیم، درباره جلسه دیروز گفت: اکثریت افرادی که صحبت کردند، مانند جلسه گذشته به دلایل مختلف نظر موافق نداشتند.

احمد توکلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام هم در گفت‌وگو با سایت الف، گفت: تصمیم‌گیری به چند دلیل عقب افتاد و هنوز بحث ادامه دارد، نخست آن‌که آقای وزیر اقتصاد به عنوان وزیر مسؤول که با آقای روحانی هم مشورت کرده بود، درخواست کرد آخر سال تصمیم گرفته نشود، چراکه ممکن است بازار ارز تحت‌تاثیر قرار بگیرد، البته مشخص نیست چقدر این اتفاق بیفتد، اما بالاخره احتیاط لازم است.

وی تصریح کرد: دلیل دوم هم این بود که بیانیه‌هایی که اخیرا اتحادیه اروپا داد، بیش از حدِ خودشان حرف زدند، چراکه برخی مواضعی که گرفتند، دخالت در امور داخلی ایران است و بررسی بیشتری می‌خواهد. دلیل بعدی هم این است که گفته‌اند که چون پالرمو و سی.اف.تی هر دو ذیل اف.ای.تی.اف معنی می‌دهد و به هم مرتبط هستند، ما باید هر دو را با هم بررسی کنیم.

اهمیت اقدامات اروپا و اف.ای.تی.اف

محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام هم در حاشیه جلسه دیروز گفت: در بررسی دو لایحه پالرمو و سی.اف.تی در مجمع تشخیص مصلحت نظام، مواضع اتخاذ شده از سوی کارگروه اف.ای.تی.اف و همچنین اقدام اروپایی‌ها در اجرای تعهدات برجامی‌شان مورد نظر است.

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام بیان کرد: اگر رفتار کارگروه اف.ای.تی.اف سازنده باشد و همچنین اگر اروپایی‌ها به تعهدات برجامی‌شان جامه عمل بپوشانند، این امر می‌تواند در نظر اعضای مجمع درباره لایحه پالرمو تاثیرگذار باشد.

وی ادامه داد: اف.ای.تی.اف در بیانیه اخیر خود از یك سو از اقدامات ایران تقدیر کرد و از سوی دیگر با ابهام در مورد ایران سخن گفت. از جهتی دیگر از رفتار اروپایی‌ها راضی نیستیم، چون به تعهدات برجامی‌شان عمل نمی‌کنند.